

v evropské politice (2. 1. – 8. 1. 2017)

Událost týdne:

4. ledna získala důvěru parlamentu nová rumunská vláda sociálního demokrata Sorina Grindeanua. Sociální demokraté (PSD) zvítězili v prosincových volbách a společně se svým spojencem Aliancí liberálů a demokratů pro Evropu (ALDE) disponují většinou v parlamentu. Grindeanu chce primárně zvýšit minimální mzdu a studentské granty, zrušit daně pro důchodce s nízkou penzí, zastavit emigraci a vystavět dálnice.

2. ledna začala na Islandu jednat konzervativní Strana nezávislosti, která zvítězila v říjnových parlamentních volbách, s politickým uskupením Vidreisn a stranou Jasná budoucnost o sestavení vlády. Jedná se již o čtvrtý pokus o vytvoření vlády, naposledy ztroskotala jednání Pirátské strany a Levicově-zeleného hnutí. Podle islandského tisku mají rozhovory naději na úspěch, neboť konzervativci údajně přistoupili na podmínku Vidreisn a Jasně budoucnosti o vypsání referenda o vstupu Islandu do EU.

3. ledna informoval Zpravodajský web Českého rozhlasu, že Finsko od 1. ledna spustilo zkušební verzi tzv. nepodmíněného příjmu, v jehož rámci bude až do roku 2019 zhruba dva tisíce nezaměstnaných Finů pobírat měsíční příjem asi 560 eur, a to i v případě, že si mezitím práci najdou. Experiment mimo jiné prokáže, jak se lidé chovají, když mají garantovaný nepodmíněný příjem.

4. ledna zadržela francouzská policie kosovského expremiéra Ramuše Haradinaje, na nějž vydalo zatykač Srbsko. Haradinaj se měl v letech 1998 a 1999 během kosovského konfliktu dopustit válečných zločinů jako velitel Kosovské osvobozené armády (UÇK). Mezinárodní trestní tribunál pro bývalou Jugoslávii (ICTY) vyslovil nad Haradinajem v minulosti osvobozující verdikt pro nedostatek důkazů, Srbsko však zatykač nestáhlo. Francouzské úřady nyní rozhodnou o jeho vydání do Srbska.

5. ledna došlo k útoku v tureckém městě Izmir, když před soudní budovou vybuchl vůz s trhavinou. Útok si vyžádal nejméně dvě oběti a pět zraněných. Dva z atentátníků byli zastřeleni tureckou policií, třetí útočník policii unikl. Podle tureckých úřadů stojí za útokem kurdští separatisté ze Strany kurdských pracujících (PKK).

5. ledna informovala agentura AFP, že francouzská policie vyšetřuje pravicově populistickou Národní frontu (FN) Marine Le Penové kvůli podezření ze zneužívání prostředků Evropského parlamentu. Podezření se týká 20 lidí evidovaných jako asistenti europoslanců za FN, kteří však mají údajně pracovat na ústředí strany v Nanterre u Paříže.

6. ledna informoval server Euroskop.cz, že rakouský ministr obrany Hans Peter Doskozil navrhuje zavedení horní hranice pro přijímání imigrantů na unijní úrovni. Na únorovém setkání středoevropských ministrů obrany zamýšlí představit svůj plán na zřízení azylových center mimo území EU, kde by byly vyhodnocovány žádosti o azyl a následně by byl legálně vpuštěn do EU jen omezený počet migrantů. Rakousko je letos ochotno přijmout 35.000 žadatelů o azyl.

7. ledna uvedla agentura ČTK s odvoláním na turecký tisk, že podle turecké policie je útočníkem, který v istanbulském klubu Reina při oslavách Nového roku zastřelil 39 osob a 70 zranil, Uzbek Abdulgadir Mašaripov. Policie v souvislosti s atentátem zadržela během týdne několik desítek osob, útočník jí však nadále uniká.

Telegraficky

- Dne 3. ledna informoval německý deník Die Welt, že za první tři čtvrtletí roku 2016 obdrželo Německo více žádostí o azyl než všechny zbylé unijní státy dohromady. Konkrétně zažádalo v Německu o azyl 658 tisíc lidí, v celé EU to bylo 988 tisíc osob.
- Dne 7. ledna uvedl prezident německého Spolkového úřadu na ochranu ústavy Hans-Georg Maassen, že podle německé kontrarozvědky je za loňské hackerské útoky na Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) zodpovědné Rusko.

